

Suvestinė redakcija nuo 2008-12-24 iki 2010-02-18

Isakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [131-5318](#), i. k. 1072050ISAK001K-357

**LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
26-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO**

2007 m. gruodžio 7 d. Nr. 1K-357
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#); 2003, Nr. [123-5586](#); 2007, Nr. [68-2654](#)) 3 straipsnio 5 dalimi:

1. T v i r t i n u 26-ąjį viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartą „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“ (pridedama).

2. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2008-12-18, Žin., 2008, Nr. 147-5920 (2008-12-23), i. k. 1082050ISAK001K-444

FINANSŲ MINISTRAS

RIMANTAS ŠADŽIUS

26-ASIS VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „IŠTEKLIŲ FONDO APSKAITA IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 26-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“ nustato išteklių fondų apskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo tvarką, sudėties bei turinio bendruosius reikalavimus.

2. Atskirų finansinių ataskaitų sudarymas, tam tikrų ūkinių operacijų bei įvykių pripažinimas, įvertinimas, registravimas apskaitoje ir pateikimas nagrinėjamas kituose viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose (toliau vadinama – VSAFAS).

3. Šį standartą taiko išteklių fondų administratoriai ar tvarkytojai išteklių fondų apskaitai tvarkyti ir finansinių ataskaitų rinkiniams rengti.

4. Šis standartas netaikomas:

4.1. fondams, kurie nepripažįstami viešojo sektoriaus subjektais. Šie fondai įtraukiami į kitų viešojo sektoriaus subjektų apskaitą pagal atskiras programas ir rodomi šių subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose;

4.2. mokesčių fondams, kurių buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis kitais VSAFAS;

4.3. fondų administratorių ar tvarkytojų buhalterinei apskaitai tvarkyti ir finansinių ataskaitų rinkiniams parengti.

5. Rengiant išteklių fondo finansinių ataskaitų rinkinį, turi būti vadovaujama šiuo standartu ir kitais VSAFAS, kiek jie neprieštarauja šio standarto nuostatomis.

6. Šiame standarte vartojama sąvoka:

Išteklių fondo administratorius ar tvarkytojas (toliau vadinama – administratorius) – teisės aktais paskirtas subjektas, administruojantis išteklių fondo turtą, tvarkantis jo apskaitą ir rengiantis finansinių ataskaitų rinkinį.

7. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme (Žin., 2007, Nr. [77-3046](#)) ir kituose VSAFAS.

II. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI IŠTEKLIŲ FONDŲ APSKAITAI TVARKYTI IR FINANSINĖMS ATASKAITOMS SUDARYTI

8. Išteklių fondo apskaitą tvarko išteklių fondo administratorius atskirai nuo savo įstaigos apskaitos pagal patvirtintą individualų fondo sąskaitų planą.

9. Išteklių fondo administratorius sudaro šio fondo finansinių ataskaitų rinkinį. Į išteklių fondo finansines ataskaitas įtraukiamas tik šio fondo turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos, tiesiogiai susijusios su teisės aktais nustatytų funkcijų atlikimu ir patvirtintų sąmatų vykdymu, pavyzdžiui, į valstybės išdo, kaip išteklių fondo, buhalterinę apskaitą ir finansines ataskaitas turi būti įtraukti įsipareigojimai pagal Vyriausybės vertybinius popierius ir su jais susijusios palūkanų sąnaudos, neatsižvelgiant į tai, kad palūkanas moka Finansų ministerija.

10. Išteklių fondų finansinėms ataskaitoms taikomi žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinio reikalavimai, nustatyti 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“, 2-ajame VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“, 3-ajame VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 4-ajame VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“, 5-ajame VSAFAS

„Pinigų srautų ataskaita“ ir 6-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“. Išteklų fondo metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- 10.1. finansinės būklės ataskaita;
- 10.2. veiklos rezultatų ataskaita;
- 10.3. pinigų srautų ataskaita;
- 10.4. grynojo turto pokyčių ataskaita;
- 10.5. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas (toliau vadinama – aiškinamasis raštas).

III. SVARBIAUSIŲ FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS STRAIPSNIŲ PAAIŠKINIMAI

11. Ilgalaikis materialusis turtas, perduotas išteklių fondui ir naudojamas šio fondo tikslams įgyvendinti, yra registruojamas išteklių fondo apskaitoje ir rodomas išteklių fondo finansinės būklės ataskaitoje. Ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinės būklės ataskaitoje tvarka yra nustatyta 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“. Išteklų fondo administravimo funkcijoms atlikti naudojamas ilgalaikis materialusis turtas turi būti registruojamas išteklių fondo administratoriaus apskaitoje tiek, kiek tai neprieštarauja šio fondo veiklą reglamentuojantiems teisės aktams.

Pavyzdžiui, baldai, kompiuterinė įranga, transporto priemonės ir kitas išteklių fondo administratoriaus valdomas turtas turi būti registruojamas tik fondo administratoriaus apskaitoje (jei tai neprieštarauja fondo veiklą reglamentuojantiems teisės aktams). Pastatas, įsigytas investuojant laisvas išteklių fondo lėšas ir siekiant uždirbti nuomos pajamų, turi būti registruojamas išteklių fondo apskaitoje.

12. Straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ rodomos išteklių fondų investicijos į valstybės arba savivaldybės nuosavybės vertybinius popierius, investicijos į skolos vertybinius popierius, po vienerių metų gautinos sumos, ilgalaikiai indėliai, kitas ilgalaikis finansinis turtas, jei šis turtas yra skirtas išteklių fondo funkcijoms atlikti. Išteklų fondo apskaitoje registruojamas ilgalaikis finansinis turtas, įsigytas iš išteklių fondo lėšų arba perduotas išteklių fondui valdyti, naudoti ir juo disponuoti. Pavyzdžiui, obligacijos, įsigytos iš valstybės išdo lėšų, siekiant gauti investicinės veiklos pajamų, yra registruojamos valstybės išdo apskaitoje ir rodomos valstybės išdo finansinės būklės ataskaitoje.

13. Ilgalaikis finansinis turtas pripažįstamas, vertinamas, registruojamas apskaitoje ir rodomas finansinės būklės ataskaitoje pagal 14-ojo VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“, 15-ojo VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“, 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

14. Straipsnyje „Kitas ilgalaikis turtas“ rodomos sumokėtos iš anksto sumos, vykdančios teisės aktais nustatytas išteklių fondo funkcijas, ir kitas ilgalaikis turtas. Išankstiniai apmokėjimai pripažįstami, vertinami, registruojami apskaitoje ir rodomi finansinės būklės ataskaitoje pagal atitinkamus VSAFAS.

15. Trumpalaikis finansinis turtas:

15.1. straipsnyje „Per vienerius metus gautinos sumos“ rodomos išteklių fondo gautinos trumpalaikės sumos, gautinos finansavimo sumos, gautinos sumos iš mokesčių ir socialinių įmokų, gautinos sumos už parduotas prekes, ilgalaikį turtą, paslaugas, gautinos baudos, konfiskacijos, netesybos ir kitos gautinos sumos, atsiradusios išteklių fondams atliekant teisės aktais nustatytas funkcijas. Per vienerius metus gautinos sumos pripažįstamos, vertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinės būklės ataskaitoje pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“;

15.2. straipsnis „Trumpalaikės investicijos“ apima trumpalaikius vertybinius popierius, trumpalaikius terminuotus indėlius, kitas trumpalaikes investicijas, įsigytas iš išteklių fondų lėšų jo funkcijoms įgyvendinti, registruojamas išteklių fondų apskaitoje. Trumpalaikės

investicijos pripažįstamos, vertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinės būklės ataskaitoje pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas;

15.3. straipsnyje „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ rodomos išteklių fondų lėšos bankų sąskaitose ir trumpalaikės (iki 3 mėnesių) likvidžios investicijos. Pinigai ir pinigų ekvivalentai pripažįstami, vertinami, registruojami apskaitoje ir pateikiami finansinės būklės ataskaitoje pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

16. Straipsnyje „Finansavimo sumos“ rodomi valstybės arba savivaldybės biudžetų, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų arba kitų asmenų perduoti pinigai ir (arba) nepiniginis turtas išteklių fondo tikslams ir programoms įgyvendinti. Gautinos ir gautos finansavimo sumos pripažįstamos, vertinamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinės būklės ataskaitoje pagal 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ nuostatas.

Pavyzdys. Gauta Europos Sąjungos parama Valstybės išdo apskaitoje registruojama ir rodoma finansinės būklės ataskaitoje kaip išteklių fondo finansavimo sumos. Finansavimo sumos pripažįstamos finansavimo pajamomis to viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje, kuriam šios sumos buvo skirtos patirtoms sąnaudoms finansuoti.

17. Straipsnyje „Ilgalaikiai įsipareigojimai“ rodomi išteklių fondų ilgalaikiai atidėjiniai, ilgalaikės skolos pagal Vyriausybės vertybinius popierius, valstybės ir savivaldybių vardu gautos ilgalaikės užsienio ir vidaus paskolos, kitos ilgalaikės skolos, tiesiogiai susijusios su teisės aktais nustatytais išteklių fondų funkcijomis ir pavestomis įgyvendinti programomis. Ilgalaikiai įsipareigojimai pripažįstami, vertinami, registruojami apskaitoje ir rodomi finansinės būklės ataskaitoje pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 18-ojo VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ nuostatas. Negrąžintinomis pripažintos paskolos, kai išteklių fondui nereikės paskolos grąžinti, neįvykdžius visų sutarties sąlygų, laikomos išteklių fondų pajamomis.

18. Straipsnyje „Trumpalaikiai įsipareigojimai“ rodoma išteklių fondų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis, trumpalaikiai atidėjiniai, grąžintinos finansavimo sumos ir kiti įsipareigojimai, valstybės išdo mokėtinos dotacijos, mokėtinos subsidijos, mokėtinos sumos į Europos Sąjungos biudžetą ir pervestinos sumos į savivaldybių biudžetus, išteklių fondų mokėtinos socialinės išmokos ir mokėtinos sumos tiekėjams, atsiradusios vykdančioms išteklių fondų teisės aktais nustatytas funkcijas ir pavestas įgyvendinti programas. Trumpalaikiai įsipareigojimai ir atidėjiniai pripažįstami, vertinami, registruojami apskaitoje ir rodomi finansinės būklės ataskaitoje pagal 18-ojo VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ bei 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

19. Straipsnyje „Grynasis turtas“ rodoma išteklių fondo turto dalis, likusi iš išteklių fondo turto atėmus visus jo įsipareigojimus ir finansavimo sumas. Informacija apie grynąjį turtą pateikiama, klasifikuojama ir rodoma pagal 4-ojo VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ nuostatas.

IV. SVARBIAUSIŲ VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS STRAIPSNIŲ PAAIŠKINIMAI

20. Straipsnyje „Finansavimo pajamos“ rodoma išteklių fondų finansavimo sumų, gautų arba gautinų iš visų finansavimo šaltinių, dalis, panaudota per ataskaitinį laikotarpį patirtoms sąnaudoms kompensuoti. Finansavimo pajamos pripažįstamos, įvertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ nuostatas.

21. Straipsnyje „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“ rodomos pajamos, kurias išteklių fondai gauna iš valstybės ar savivaldybės vardu surinktų mokesčių ir (arba) socialinių

įmokų. Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos pripažįstamos, įvertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 9-ojo VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“ nuostatas.

22. Straipsnyje „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ rodomos išteklių fondų turto naudojimo pajamos, prekių, kito turto, paslaugų pardavimo pajamos, gautos iš pagrindinės išteklių fondų veiklos, atliekant teisės aktais nustatytas funkcijas ir pavestas įgyvendinti programas, taip pat pajamos iš surinktų baudų, netesybų ir pan. Pagrindinės veiklos kitos pajamos pripažįstamos, įvertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ nuostatas. Išteklių fondų pajamomis nelaikomos gautos iš kitų viešojo sektoriaus subjektų sumos, kurias jie uždirba (surenka) ir, pripažinę savo pajamomis, privalomai perveda į išteklių fondą, turėdami teisę šias sumas atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais.

23. Išteklių fondų pagrindinės veiklos sąnaudas sudaro finansavimo sąnaudos, turto nuvertėjimo, sumų nurašymo, atidėjinių sąnaudos, valstybės išdo mokesčių Europos Sąjungai sąnaudos, socialinių išmokų sąnaudos ir kitos sąnaudos, kurios patiriamos atliekant teisės aktais nustatytas funkcijas ir įgyvendinant pavestas programas. Pagrindinės fondų veiklos sąnaudos rodomos pagal teisės aktais nustatytas pagrindines valstybės funkcijas, nurodytas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 1K-280 (Žin., 2005, Nr. [118-4287](#)), trečiajame skyriuje „Valstybės funkcijų klasifikacija“. Pagrindinės socialinės apsaugos fondų veiklos sąnaudos rodomos pagal sąnaudų pobūdį, kaip nustatyta 3-iajame VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“. Sąnaudos pripažįstamos, įvertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 11-ąjį VSAFAS „Sąnaudos“ ir kitus sąnaudas reglamentuojančius VSAFAS.

24. Straipsnis „Kitos veiklos rezultatas“ parodo išteklių fondų kitos veiklos perviršį ar deficitą per ataskaitinį laikotarpį:

24.1. straipsnyje „Kitos veiklos pajamos“ rodomos išteklių fondų turto naudojimo pajamos, prekių, kito turto, paslaugų pardavimo pajamos, baudų, konfiskacijų ir kitų netesybų, susijusių su kita nei pagrindinė ir finansinė ir investicinė veikla, pajamos ir kitos pajamos iš nepagrindinės išteklių fondų veiklos;

24.2. straipsnyje „Kitos veiklos sąnaudos“ rodomas išteklių fondų nuostolis iš turto pardavimo bei išteklių fondų kitos veiklos sąnaudos, susijusios su nepagrindine veikla;

24.3. kitos veiklos pajamos ir kitos veiklos sąnaudos vertinamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje pagal atitinkamus VSAFAS.

25. Straipsnis „Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas“ parodo išteklių fondo finansinės ir investicinės veiklos perviršį ar deficitą per ataskaitinį laikotarpį:

25.1. finansinės ir investicinės veiklos pajamos apima išteklių fondų palūkanų pajamas, baudų ir delspinigių pajamas, jei jos nėra susijusios su pagrindine ir nepagrindine veikla, teigiamą valiutos kurso pasikeitimo įtaką, vertybinių popierių perkainojimo pelną, kitas finansinės ir investicinės veiklos pajamas, susijusias su išteklių fondų valdomu turtu bei įsipareigojimais ir uždirbtas atliekant teisės aktais nustatytas funkcijas;

25.2. finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos apima išteklių fondų palūkanų sąnaudas, baudų ir delspinigių sąnaudas, neigiamą valiutų kursų pasikeitimo įtaką, vertybinių popierių perkainojimo nuostolį, kitas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, susijusias su išteklių fondų valdomu turtu bei įsipareigojimais ir patirtas atliekant teisės aktais nustatytas funkcijas.

25.3. Reikalavimai detalesniam informacijos apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas ir sąnaudas pateikimui aiškinamajame rašte nustatyti 6-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.

26. Straipsnyje „Nuosavybės metodo įtaka“ parodoma tik tų viešojo sektoriaus subjekto asocijuotųjų subjektų ir kontroliuojamų įmonių, į kurių akcijas yra investavęs koks nors išteklių fondas, ataskaitinio laikotarpio rezultato dalis. Šio rodiklio apskaičiavimo tvarka

nustatyta 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“.

27. Straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“ rodomas visų pataisymų, susijusių su taikomos išteklių fondų apskaitos politikos keitimu ar klaidų taisymais, neatsižvelgiant į jų pobūdį, rezultatas. Reikalavimai apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtakos apskaitai ir pateikimui finansinėse ataskaitose nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

V. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOJE PATEIKIAMA INFORMACIJA

28. Išteklių fondų pinigų srautai grupuojami atsižvelgiant į veiklos pobūdį ir 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ reikalavimus.

VI. GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITOJE PATEIKIAMA INFORMACIJA

29. Sudarant išteklių fondo grynojo turto pokyčių ataskaitą, vadovaujamosi 4-uoju VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“.

VII. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE

30. Sudarant išteklių fondo aiškinamąjį raštą, vadovaujamosi šiuo standartu ir 6-uoju VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Įsakymas

Nr. [1K-444](#), 2008-12-18, Žin., 2008, Nr. 147-5920 (2008-12-23), i. k. 1082050ISAK001K-444

Dėl kai kurių finansų ministro įsakymų, kuriais patvirtinti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, pakeitimo